

A close-up photograph of a hand holding a fountain pen, writing large, bold Cyrillic letters on a white document. The background is a soft, out-of-focus blue and white. The text is overlaid on the top half of the image.

**Кирилицата в духовността
на европейската
информационна
цивилизация**

**Пета национална
научна конференция
с международно участие
1 ноември 2007 г.**

Изданието е подкрепено
от дирекция „Книга и библиотечно дело“
при Министерството на културата

КИРИЛИЦАТА В ДУХОВНОСТТА НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИНФОРМАЦИОННА ЦИВИЛИЗАЦИЯ

ПЕТА НАЦИОНАЛНА
НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ
С МЕЖДУНАРОДНО УЧАСТИЕ

София, 1 ноември 2007 г.

© Издателство „За буквите – О писменехъ“, 2008

ISBN 978-954-8887-42-7

Издателство
„За буквите – О писменехъ“
София, 2008

СЪДЪРЖАНИЕ

ПЛЕНАРНО ЗАСЕДАНИЕ

- Стоян Денчев. За разцвета на кирилицата и българската култура21
Приветствия към конференцията
Георги Първанов. Културно-историческото призвание на кирилицата..23
Гергана Грънчарова. Празник на българската духовност25
Христо Друмев. Празникът предсказва по-добро бъдеще
за българската култура26

ПЛЕНАРНИ ДОКЛАДИ

- Надежда Драгова. Старобългарската азбука кирилица –
интегриращ инструмент на хилядолетна духовна общност
в Югоизточна Европа.....27
Claire Giraud-Labelle. Un héritage culturel a connaître pour
construire ensemble l'Europe: L'exemple du Val de Loire43
Клер Жиро-Лабалт. Да опознаем нашето културно наследство,
за да построим заедно Европа: Примерът на Долината
на Лоара43
Стоян Денчев, Кристина Върбанова-Денчева. Времето
в кирилицата – измерения на глобалната епоха61
Thomas Butler. Remarks on the Restoration for Singing
of St. Methodius's "Canon to the Great Martyr, St. Demetrius
of Thessaloniki"69
Томас Бътлър. Бележки върху възстановяването на
„Канон на Св. Димитър Солунски“, композиран
от св. Методий69
Ани Гергова. Памет и писменост87

I секция. КНИГАТА И МЕДИИТЕ – ДИАЛОГ ЗА XXI ВЕК

I заседание. България, кирилицата и съвременните измерения на европейското духовно пространство

- Иван Панкеев. Сетевые и печатные фольклоросодержащие
издания в Рунете (ru.net)93
Ина Антонова. Екология на текста в светлината
на новата научна парадигма97
Йорданка Захаријева. Пространството на кирилицата
и движението в него (вчера, днес, утре)107
Михаил Панфилов. Книжната традиция и „вызовы эпохи Интернет“
(На свидетелствах на руския опит)113
Георги Василев. Взаимодействието „книга–Интернет“ като случай
на модерна българистика на примера на сайтовете
www.geocities.com/bogomil1.bg; www.cl.bas.bg/Balkan-Studies/

bogomilism/index.html; us.geocities.com/bogomil1.bg	119
Надя Карачоджукова. „Запазеното място“ на книгата в епохата на Интернет	129
Люба Цветкова. Съвременна информационна среда на книгата	137
Ирена Петева. Информационните и комуникационните технологии като инструмент за осигуряване на достъп до социалнозначима информация.....	142
Иванка Павлова, Добри Бояджиев. „Изкуството“ спам	154
Николай Поппетров. Книга и медии: противоречива симбиоза	163
Лъчезар Георгиев. Пътят на две книги от Йоан Павел II в България.....	172
Цветана Георгиева. Диалогът „свое“ – „чуждо“ в прозата на Д. Димов.....	192
Ани Златева. „Душата на вселената“ – Жорж Нурижан пред Европа в омаята на българското слово и силата на българския дух	201
Евгения Василева. Кирилицата – особен български принос	213
Събина Ефтимова. Трансформации на „масовата“ нужда от контакт с книгата	241
II заседание. Българската книга – медиатор между миналото и бъдещето на националната идентичност	
Калин Николов. Ще се промени ли азбуката?	246
Марина Миланова. Новите ипостаси – книгата versus медиата	251
Станини Дешева. Пътуваща книжарница „Матей Преображенски“ (1976–1986)	255
Петко Тотев. Кирилицата – над геополитическите конюнктури	264
Марина Полова. Вопросы продвижения русского языка за рубежом	268
Мария Николова. Руската книга в българските книготърговски каталози (1878–1912)	274
Мая Драгиева. Трансфер на знания в контекста на обществото на знанието	280
Мария Манева. Съвременни подходи за изграждане на положителния имидж на кирилицата сред младежите групи	296
Николай Палашев. Комуникационни аспекти на организацията и управлението на корпоративната комуникация извън сферата на материалното производство	303
Ренета Божанкова. Кирилската мрежа (дискусии, позиции, тенденции)	313
Цветана Стайкова, Мария Ефремова. Ново, електронно издание на Централната библиотека на БАН	322
Христо Вълчев. Развитието на книжния сектор у нас – някои проблеми и неизползвани възможности	327
Степа Асенова. Списание „Езда365“ – ново лице в медийния и рекламния свят	335

Милена Цветкова. От култура на опростяването към „безбуквена“ книга	338
Марина Маринова. Български език ли е езикът на българските политици?	363
Силвия Вълкова. Медийни препятствия пред книгата: пазарната цензура	370
Петя Костадинова, Иван Иванов. Кирилица и латиница: въпроси на транслитерацията	380
Петя Костадинова, Маргарита Димитрова, Руска Станчева, Иван Иванов. Софтуерният продукт „Въпроси“	389

II секция. БИБЛИОТЕЧНИ ТРАНСФОРМАЦИИ В ОБЩЕСТВОТО НА ЗНАНИЕТО

I заседание. Библиотеките и съвременният свят – опорни точки, динамични промени и регулатив	
Стоян Денчев, Александра Куманова, Никола Казански. Универсалност на хуманитарното знание: Когнитивен библиографски контекст на инфосферата в антропологичните трансформации на времето	393
Александър Димчев, Ваня Грашкина, Анета Дончева. Проектът „Правна регулация на библиотеките и библиотечно-информационните дейности в България“ – модел за трансформация на библиотеките	424
Евгения Русинова. Библиотеките във фаза на трансформация: три проблемни кръга	434
Людмила Левова. Новые информационные технологии в библиотеках: современное состояние и перспективы развития	441
Мария Аргирова-Герасимова, Йорданка Безлова. Книжовно наследство от български периодични издания във фондовете на БАН	453
Мария Младенова. Писма от д-р Мара Тодорова в архива на проф. Александър Теодоров-Балан	460
Елена Савова. Изява на пламенно родолюбие	470
Дарина Илиева-Петрова. Книжовното наследство и европейският дух на проф. Боян Пенев	476
II заседание. Българските библиотеки – информационни магистрали към бъдещето	
Елена Павловска. Модели за разпространение на информационни продукти в библиотеките	483
Майяна Митевска-Енчева. Иновационните системи – основни постановки и приложение	490

Севдалина Гълъбова. Информационно-консултантски център по интелектуална собственост в СВУБИТ	502
Персида Рафаилова, Николай Поппетров. Ценните библиотечни колекции и съвременността	515
Румелина Василева. „Четенето и писането“ и Интернет в модерната библиотека	522
Добринка Стойкова. Превръщането на българските библиотеки от изпълнители на поръчки в партньори в обучението	534
Иванка Янкова. Новобългарското училище през Възраждането	543
Пламена Златкова. Училищните библиотеки през XXI век	554

III секция. КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО НА БЪЛГАРИЯ В ЕВРОПЕЙСКИ КОНТЕКСТ

I заседание. Глаголицата и кирилицата в духовността на Европа	
Александър Федотов. За използването на кирилицата извън ЕС	559
Тодор Булев. Архитектурното наследство на модерната епоха: какво и как да съхраним	563
Пламена Попова. Възникване и развитие на авторските права върху архитектурните творби в България	568
Димитър Банков. Изкуството да се застрахова изкуство	575
Трендафил Кръстанов. „Охридската легенда“ като житие на св. Сава и/или на св. Климент Български	586
Ерика Лазарова. Д-р Найден Шейтанов за влиянието на богомилите върху Средновековна Европа	591
Яни Милчаков. По страниците на домашните книги на българските павликяни във Войводина: памет и маргиналии	601
Стоян Денчев, Александра Куманова, Никола Казански. Планетарна информационна среда на културата (Върху опита за прочит на нестинарството: Рационална карта) (I. Синтез)	608
Валентин Бобевски. Едно знамение	620
Илия Пехливанов. Българският Великден. Новоиздирени фолклорни свидетелства за народната почит към създателите на славянската азбука	623
Николай Сиклунов. Носовки от Сухо. Едно семейно предание за Кирило-методиевския език	629
Славка Керемидчиева. Българските говори в Солунско	631
Никола Караиванов. Животът и делото на Юрий Венелин в учебниците по българска история от 1878 до 1944 година	640
Васил Загорев. Предписменост в България: петрограмите в пещерата „Магурата“	648
Свободозаря Габровска, Людмила Иванова. Църковнославянски информационни ресурси на манастира „Св. Никола“	

Великотърновска епархия	652
Евгени Велев. Ролята на православните църкви и манастири в България за развитието на изобразителното изкуство	661
Мария Бранкова. Светите Седмочисленици – създатели на кирилицата. Иконографски изображения	674

II заседание. Културно-историческото наследство на България в европейски контекст

Свободна Вранчева. Някои аспекти на държавната политика на Франция за културното наследство през XXI в.	692
Евгений Сачев. Общи приоритети и цели на музейната политика в България	699
Лизбет Любенова. Българинът през погледа на чуждите пътешественици	713
Елена Георгиева. Елиас Канети – пример за европейска съвместимост	727
Жоржета Назърска. Мара Лещова-Трънка – в „търсене на родното“ между Париж и София	738
София Василева. Културното наследство и възвръщането към ценностите на националната култура	752
Александър Вълчев. Предизвикателствата пред българското универсално културно наследство	757
Бонка Хинкова. Европейски програми в областта на културата и културно-историческото наследство	762
Димитър Яблин. Културният идентитет като социокомуникативна обвързаност и проявление	775
Борис Борисов. Социални и икономически аспекти на културно-историческото наследство при изграждането на Европейския съюз	778
Лиана Гълъбова. Духовнонаучните миграции и изграждането на европейските общества на знанието. Традиции и съвременни перспективи	785
Емил Иванов. Българското православие в обединена Европа	795
Светла Шапкалова. Религиозното образование в България в европейски контекст	802
Жоржета Назърска, Светла Шапкалова. Еврейското културно наследство в интеркултурното образование – българският пример и европейските практики	816

ПЛЕНАРНО ЗАСЕДАНИЕ

Обобщения на ръководителите на секции	828
Стоян Денчев. Духът на будителите е жив! Заключително слово	831

- * отслеживание возврата литературы;
- * учет сведений о выдаче/возврате литературы читателями;
- * получение статистических сведений о должниках, о задолженностях по литературе;
- * функции настройки для адаптации к условиям работы конкретной библиотеки.

Внедрение новых информационных технологий неразрывно связано с обучением работников в этой сфере деятельности.

Для выполнения этой задачи НПО „Информ-система“ создала Школу новых информационных технологий для библиотекарей, в которой предусматривается, прежде всего, обучение библиотечных работников новым информационным технологиям. Продолжает работать „Ассоциация пользователей „МАРК“, в которую входят библиотеки и информационные службы учреждений науки, культуры и образования, созданная для оказания консультативной помощи в освоении новых компьютерных технологий и обмена передовым опытом между пользователями.

АИБС „МАРК-SQL“ внедрена в более чем 500 библиотек, включая высшие и средние учебные заведения, национальные, научные, публичные библиотеки России, Украины, Белоруссии, Казахстана.

АИБС „МАРК-SQL“ – версия для школьных библиотек, внедрена более чем в 40 500 школ России, Украины, Белоруссии, Казахстана.

В заключение, всех, кто заинтересовался этой информацией, приглашаем посетить наш web-сайт www.informsystema.ru, на котором размещена обзорная информация о деятельности НПО „Информ-система“, демонстрационные и коммерческие версии программных продуктов и т.п.

КНИЖОВНО НАСЛЕДСТВО ОТ БЪЛГАРСКИ ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ ВЪВ ФОНДОВЕТЕ НА БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

Ст.н.с. д-р Мария Аргирова-Герасимова
Йорданка Безлова

Централна библиотека на БАН

Възрожденската периодика е израз на политическо и културно пробуждане на българите, на духовните им търсения. Тя изявява техния стремеж към знанието, към просветата, към опознаване и оповестяване на политически, културни, образователни събития. Във възрожденския периодичен печат се публикуват материали по въпроси на българската история, църковния въпрос, художествени съчинения, води се политическа полемика. В него се проектират духовните върхове на църковната, книжовната и училищната дейност, на революционната борба. Той е своеобразна пресечна точка на търсенията на българите в преломната епоха за извоюване на църковна и политическа независимост. Възрожденската периодика представя широка картина на обществено-политическия, стопанския и културния живот в средата на XIX век. Значима е нейната роля като документален извор за исторически изследвания на икономически, политически, образователни, литературни, демографски, социологически и други аспекти на българската действителност.

Българските периодични издания, публикувани в пределите на страната или извън нея, са част от нашето културно-историческо наследство. Те имат неоценимо значение за

самоопределението на българите, за утвърждаването на вечните ценности и за невъзможността да бъдат подменени. Те изграждат и формират личността на българина и неговата националната идентичност.

За да се разкрие в пълнота и да се анализира в дълбочина колекцията от български периодични издания, публикувани до 1945 г., вкл. и на възрожденски вестници и списания, в Централната библиотека (ЦБ) на БАН се разработи изследователски проект, който завърши с предстоящо публикуване на изданието „Български периодични издания в библиотеките на Българската академия на науките. Каталог 1844–1944“. Проектът има и още едно измерение, свързано с представянето на заглавията в електронния каталог и с дигитализацията им. Дигиталната форма на изданията е изключително важна както за съхраняване на културното наследство, така и за неговото изучаване чрез свободен и неограничен достъп.

ЦБ на БАН и специалните библиотеки от нейната мрежа съхраняват в своите фондове 51 заглавия възрожденски периодични издания – вестници и списания, публикувани в периода 1844–1878 г. Техни издатели и редактори са видни български възрожденци – Иван Богоров, Александър Екзарх, Христо Ботев, Георги С. Раковски, Петко Р. Славейков, Любен Каравелов, Христо Г. Данов, Константин Фотинов, Йоаким Груев, Стефан Стамболов, Тодор Бурмов, Васил Д. Стоянов, Димитър Мутев, Марко Балабанов, Илия Блъсков, Драган Цанков и др.

Изключителна историческа стойност имат заглавията, които са първи по рода си. Първото българско списание „Любословие“ излиза през 1844 г. в Смирна. Негов редактор и издател е К. Фотинов. Списанието е с енциклопедичен, научно-популярен и образователен характер, с родолюбиво съдържание, насочено към интересите на читателите. В ЦБ се съхранява и неговият пробен брой от 1842 г.

Първият български вестник „Български орел“ се публикува в Лайпциг през 1846 г. Негов основател е Иван Богоров. Вестникът има информационен и образователен характер. За негово продължение се смята „Цариградски вестник“, чийто редактор първоначално е Ив. Богоров, а от 1850 г. – Ал. Екзарх и Т. Бурмов. Отпечатва се в новооткритата българска печатница в Цариград. Той е най-продължително съществуващият български вестник преди Освобождението и се публикува без прекъсване от 1848 до 1862 г.

До средата на 50-те години излизат още няколко заглавия, от които Библиотеката притежава сп. „Мирозрение“, издавано от 1850 г. във Виена с редактор Иван Добровски. То е с научно-популярен, езиковедски, исторически и обществено-политически характер. Също и литературният сборник „Смесна китка или годишно периодическо списание, издавано от Петка Р. Славейкова“ в Букурещ през 1852 г.

Съдържателният анализ на българските списания и вестници сочи, че публикуваните до 1854 г. заглавия по съдържание отговарят на потребностите за опознаване на света и природата, за пробуждане на националното самосъзнание и самочувствие. След реформите, провъзгласени от султана през 1856 г. в Хатихумаюна, вестниците силно застъпват политически теми. Първият вестник на Раковски „Българска дневница“ (Нови сад, 1857) е истински политически вестник. Много ясно е изразена политическата линия и във в. „България“ (Цариград, 1859), чийто управител е Др. Цанков. Вестникът разпространява идеята за отделяне от гръцката църква и от унията с католическата църква. Дори сп. „Български книжици“ (Цариград, 1858) с подчертано научно-популярно, историческо и филологическо съдържание поддържа отдел за политика. Църковният въпрос е основно третиран проблем в периодичния печат и той придобива смисъла за национално обособяване и признаване на българите като нация.

Класовата диференциация също се проектира в изданията. В. „Съветник“ (Цариград, 1863) с редактор Т. Бурмов е орган на консервативното течение в църковната борба и изразява интересите на едрите български търговци в Цариград. В. „Право“ (Цариград, 1869) поддържа същата линия и е ярък противник на революционната борба. От друга страна, вестниците с редактор Петко Р. Славейков – „Гайда“ (Цариград, 1863) и „Македония“ (Цариград, 1866), изразяват демократичните стремежи на българската либерална буржоазия.

Първият сатирично-хумористичен вестник „за свестяване на българите“ „Гайда“ критикува обществените недъзи и особено тези на висшето гръцко духовенство. В. „Македония“ е най-четеният български вестник в Турция. През 1876 г. излизат два нови вестника, които също застъпват либерално-демократични идеи на българската буржоазия в Румъния и Русия – „Български глас“ (Болград) с редактор К. Тулешков и „Стара планина“ (Букурещ) с редактор С. С.

Бобчев. Националнореволуционната идеология се изявява чрез редактирания от Раковски вестник „Дунавски лебед“ (Белград, 1860). За пръв път на неговите страници прозвучават пламенните думи на Раковски за национално освобождение чрез народно въстание. Раковски е редактор и на в. „Будущност“ (Букурещ, 1864), който излиза и на румънски език. Въпреки че вестникът се определя като „граждански, любословни и търговски“, той е с революционно-демократична насоченост и ратува за сближението на българския и румънския народ. Интересите на либерално-демократичната част на българската емиграция в Румъния намират израз чрез в. „Дунавска зора“ (Браила, 1867) с редактор Д. Войников. Името на Л. Каравелов е свързано с органа на Българския революционен централен комитет – в. „Свобода“, основан от него през 1869 г. в Букурещ. Публикува се и румънско издание под заглавие „Libertatea“. Основното в неговото съдържание е пътят към свободата чрез народно въстание. Вестникът е спрял по искане на турското правителство, но продължава под името „Независимост“ (Букурещ, 1873). През 1871 г. в Браила се появява нов вестник с революционно-демократично съдържание – „Дума на българските емигранти“ с редактор Хр. Ботев. Последователно той редактира вестниците „Будилник. Вестник сатирически и юмористически“ (Букурещ, 1873), „Знаме“ (Букурещ, 1874) и няколко дни преди да се отправи към България – първия брой на в. „Нова България“ (Букурещ, 1876). Негови редактори са също Ст. Стамболов и Р. И. Блъсков.

Наред с политическата тематика периодичните издания третират и редица други аспекти. Те дават знания за природата и обществото, за литературата, разширяват кръгозора на българския читател. Такъв е сборникът с енциклопедичен характер, издаван от Хр. Г. Данов за сравнително дълъг период (1869–1876 г.) – „Лето-струй или домашен календар“ (Пловдив). С образователно-литературно, педагогическо и историческо съдържание се открояват „Месеослов на българската книжнина“ (Цариград, 1857), „Българска старина“ (Букурещ, 1865), „Общ труд“ (Болград, 1868), „Училище“ (Букурещ, 1870), „Читалище“ (Цариград, 1870), „Градинка“ (Букурещ, 1874), „Книговище за прочитание“ (Прага, 1874), „Ден“ (Цариград, 1875), „Славянско братство“ (Букурещ, 1877). На техните страници се появяват имената и творенията на български писатели и поети – основоположници на новата българска литература – Г. С. Раковски, П. Р. Славейков, Добри Войников, Любен Каравелов.

Христо Ботев. В тях се представят и произведения на руски и западноевропейски автори – А. С. Пушкин, Д. Дефо, О. дьо Балзак.

Религиозната нравоучителна и поучителна тематика заема значително място в периодичните издания. Такива са „Духовни книжки за поучение на всяк християнин“ (Београд, 1864), „Слава“ (Русчюк, 1871), в. „Зорница“ (Букурещ, 1864) и сп. „Зорница“ (Цариград, 1864), в. „Зорница“ (Цариград, 1875). Последните три са издания на Американското евангелско общество и носят елементи на протестантски дух и пуританство.

След 1860 г. се появяват и отраслови списания като „Журнал за наука, занаят и търговия“ (Пловдив, 1862) с икономическа насоченост, „Ступан“ (Букурещ, 1876) – научно-популярно списание за земеделска просвета, „Знание“ (Букурещ, 1875) – списание за разпространение на „разумни знания“ в областта на природните и математическите науки. През 1870 г. се публикува и първото българско научно списание – орган на новосъздаденото Българско книжовно дружество (дн. Българска академия на науките) – „Периодическо списание на БКД“ (Браила).

Двадесет и седем години след появата на първото българско списание през 1871 г. в Цариград се публикуват първото детско списание „Пчелица или ред книжки за децата“ и първото женско списание „Ружица или ред книжки за жените“. Техен редактор и издател е Петко Р. Славейков. Във Виена през 1872 г. излиза и друго детско списание – „Книжевен имот за децата“.

През октомври 1877 г. в Букурещ се отпечатва и в. „Българин“, който си поставя задачата да отразява и да дава сведения за хода на военните действия по време на Освободителната война, мирните преговори и първите стъпки на освободена България.

При прегледа на периодичните издания се установи наличието на мотото на първата страница. Сред най-поучителните и въздействащи текстове са например: „Бащино огнище не оставяй! Стари обичаи не презирай! Г. С. Раковски“ (сп. „Братски труд“, 1862); „Изпитайте писания, в нихже бо обряцете живот вечний и сокровище неизчерпаемо“ (сп. „Любословие“, 1844); „Благодари се на сегашното, а търси по-доброто“ (сп. „Мирозрение“, 1850); „Ум царува, ум робува...“ („Периодическо списание на БКД“, 1870) и т.н.

Анализът на периодичните издания разкри характерна тяхна особеност, свързана със **забраната на турската власт за откриване на български печатници**, поради което те се публикуват

предимно в чужбина – Букурещ и Браила, където има значителна българска емиграция, Виена, Болград, Москва, Прага, Белград, Нови сад. Само едно заглавие от притежаваните се отпечатва в Русе – сп. „Слава. Повременно духовно списание”. В Цариград обаче съществуват сравнително благоприятни условия и това дава възможност тук да се издават голям брой български вестници и списания: „Български книжици”, „Гайда”, „Ден”, „Македония”, „Цариградски вестник”, „Месецослов на българската книжнина”, „Право”, „Съветник”, „Свобода”, „Читалище”, „Училище”, „Шутош” и др.

Друг значим проблем, свързан с издаването, е **финансовият**. Обикновено редакторите, сътрудниците или стопаните поемат разходите по отпечатване и разпространение на вестниците и списанията. Само някои от тях имат подкрепата на организации и лица като „Читалище”, издавано от Българското читалище в Цариград, „Български книжици” – от Общината на българската колония с цел „правилното развитие на българския народ чрез просвещение”, „Списание на Българското книжовно дружество” (орган на БКД), „Зорница”, издавано от Американското евангелско общество, „Братски труд”, който се публикува „с иждевението на московските българи”.

Тези трудности определят и една друга характеристика на възрожденския печат: **малки тиражи и кратък живот** – само 1–2 броя, една или две години. Затова оригиналните издания на част от списанията и вестниците са библиографска рядкост и са притежание на Библиотеката само като фототипни издания.

За научната и информационната стойност на съхраняваната в ЦБ възрожденска периодика и за добрата организация на фонда и обслужването може да приведем резултатите от първото социологическо проучване в България на читателите и четенето, проведено през периода 1936–1942 г. в читалнята на Библиотеката на БАН. То представя читателското предпочитание, ценността и историческата стойност на изданията, ползвани основно от учени, литератори, обществени и културни дейци, студенти. Сред най-ползваните заглавия са: „Читалище” (Цариград, 1870), „Българска старина” (Букурещ, 1865), „Периодическо списание на БКД” (Браила, 1870) [1].

През август 2003 г. Съюзът на българските журналисти организира в София анкета по случай 140-годишнината от излизането на бр. 1 на първия български сатиричен вестник „Гайда” (15 юни 1863 г.) с редактор Петко Р. Славейков. На въпроса „Кои са петнадесетте най-значителни хумористично-сатирични вестници или списания?”

от класираните 15 заглавия четири са публикувани до 1878 г. В академичния фонд се съхраняват и четирите: „Гайда” (1863–1867), „Будилник” (1873), „Остен” (1879), „Шутош” (1873). Този резултат свидетелства за ценността на притежаваните периодични издания.

Опазването на колекциите от периодични издания, които днес вече са библиографска рядкост, придобива все по-голяма актуалност както с оглед на значимостта им за културното наследство, така и за целите на читателското търсене и за осигуряване на достъп до съдържащата се в тях информация. С оглед на това в ЦБ се осъществява целенасочена дейност за съхранението им, като е разработена спецификация за определяне на режима на съхранение и ползване. Бъдещата стратегия на Централната библиотека е насочена към ретроконверсия на заглавията, представяне в електронния каталог, постъпателно и последователно дигитализиране. Това е верният път към изграждане на съвременна база за съхраняване и представяне на българските възрожденски вестници и списания в услуга на български и чуждестранни читатели и потребители.

ЛИТЕРАТУРА

1. Аргирова, Мария, Пейчева, Радка. Проучване на четенето в Библиотеката на Българската академия на науките през 1936–1942 година. // *Библиотека*, 1994, № 10, с. 39–41.
2. Иванчев, Димитър. Български периодичен печат 1844–1944. Т. 1–3. София, 1962–1969.